

**Примітки до фінансової звітності
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«Зоря» за 2021 рік**

1. Загальна інформація про Товариство

Повне найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗОРЯ» (надалі – ТОВ «ЗОРЯ»).

Код ЄДРПОУ: 30742938

Юридична адреса, фактичне місцезнаходження: 62651, Харківська область, Великобурлуцький район, с. Шипувате, вул. Набережна, буд.40

Номер і дата державної реєстрації: 21.03.2000 р., № 1 453 120 0000 000071 . Статут ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗОРЯ» в новій редакції затверджено Загальними Зборами Учасників Товариства 29 березня 2019р. (Протокол № 9 від 29 березня 2019р.)

Місце проведення державної реєстрації Товариства: Великобурлуцька районна Державна Адміністрація Харківської області.

Види діяльності: Основним видом діяльності є вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.

Види діяльності за КВЕД – 2010:

01.11 - Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур;

01.13 – Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і і бульбоплодів;

01.45 – Розведення овець і кіз;

01.46 – Розведення свиней;

01.61 – Допоміжна діяльність у рослинництві;

01.63 – Після урожайна діяльність;

03.12 – Прісноводне рибальство;

10.11 – Виробництво м'яса;

10.61 - Виробництво продуктів борошно – круп'яної промисловості;

10.81 – Виробництво цукру;

46.21 – Оптова торгівля зерном ,необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин;

46.90 – Неспеціалізована оптова торгівля ;

49.41 – Вантажний автомобільний транспорт;

52.10 – Складське господарство ;

52.29 – Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту.

Ліцензії:

1) Ліцензія Головного управління ДПС у Харківській області на право зберігання пального. Реєстраційний номер 20070414201900129. Дата реєстрації : 20.12.2019р. Термін дії: з 24.12.2019р. по 24.12.2024р. Адреса місця зберігання: Україна, Харківська обл., Великобурлуцький район, с. Малий Бурлук, комплекс будівель і споруд за межами населеного пункту №3.

2) Ліцензія Головного управління ДПС у Харківській області на право зберігання пального. Реєстраційний номер 20070414201900130. Дата реєстрації : 20.12.2019р. Термін дії: з 24.12.2019р. по 24.12.2024р. Адреса місця зберігання: Україна, Харківська обл., Великобурлуцький район, с. Шипувате, вул. Шкільна,35

3)Ліцензія Міністерства транспорту та зв'язку України. Серія АВ № 531039.

Дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії – 06.04.2010р. № 13Л.

Строк дії ліцензії – 07.04.2010р. - необмежений.

2.Опис економічного середовища, в якому функціонує товариство

ТОВ "Зоря" здійснює діяльність з вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, а також надання послуг зі складського зберігання зернових та олійних культур та транспортно – експедиційних послуг.

ТОВ "Зоря" здійснювало свою діяльність відповідно до Статуту, затвердженого загальними зборами учасників Товариства (протокол № 9 від 29 березня 2019 р.).

ТОВ «Зоря» є правонаступником всіх прав та обов'язків Товариства з обмеженою відповідальністю сільськогосподарської виробничої фірми «Шипувате», Приватного сільськогосподарського підприємства «Україна» та Селянського (фермерського) господарства «Оріяни», Товариства з обмеженою відповідальністю «Агропромислова фірма «Росія», Товариства з обмеженою відповідальністю «Великобурлуцьке хлібоприймальне підприємство».

Згідно зі Статутом ТОВ "Зоря" є юридичною особою, має самостійний баланс.

Вищим органом управління ТОВ "Зоря" є Загальні збори учасників.

Генеральний директор – Кравцов Анатолій Михайлович;

Головна бухгалтерка - Трехліб Наталя Юрїївна.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу за 2021 рік складала 243 особи.

24 лютого 2022 року розпочалася військова агресія РФ.

За думкою фахівців Північного міжрегіонального наукового центру НААН, за попередніми оцінками науковців, потенційна пряма шкода, якої було завдано вітчизняній сільськогосподарській інфраструктурі та її активам внаслідок повномасштабної агресії рф проти України, перевищує 6 мільярдів доларів. Додаткові економічні втрати галузі від війни лише у 2022 році очікуються у розмірі близько 22 мільярдів доларів, а зниження доходів сільського господарства та суміжних секторів — від 10 до 30%. За підсумками 2021 року, частка агропромислового комплексу становила 10,6% національного ВВП. Проте оцінку наслідків бойових дій для аграрної галузі ускладнює нестача аналогії, коли у війну була залучена країна з настільки масштабним і важливим для світового ринку сільськогосподарським сектором, як Україна, вважають науковці.

Хоч експерти ООН вважають, що найближча ситуація в Сирії. 2011 року сільськогосподарський ВВП цієї держави був близьким до 49 мільярдів доларів, тобто 20% загального ВВП. Проте порівнювати Україну та Сирію не зовсім коректно, оскільки ця держава має набагато нижчий обсяг експорту сільгосппродукції.

Центр досліджень продовольства та землекористування KSE Institute спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства в аналізі «Огляд непрямих втрат від війни в сільському господарстві України» вказує, що цей показник у сільському господарстві через зменшення виробництва, блокаду портів та подорожчання виробничих чинників оцінюють у 23,3 мільярда доларів.

«Через три місяці після початку повномасштабної війни збитки в аграрному секторі України вже сягнули 4,3 мільярда доларів, що становить майже 15% капіталу держави. Найбільшу частину втрат фіксують через знищення чи пошкодження сільськогосподарських угідь та відсутність збору врожаю. Нині чітко визначити суму збитків аграрного сектору внаслідок бойових дій неможливо через їх продовження. Однак непрямі втрати в сільському господарстві очікують у розмірі приблизно 23,3

мільярда доларів», — такий прогноз дає керівництво Асоціації представників малого та середнього бізнесу м. Києва для видання “Урядовий кур’єр”.

У квітні 2022 року український уряд направив до ЄС докладну інформацію, чого потребує сільськогосподарський сектор для відновлення. Координувати очікувану допомогу має Єврокомісія.

«Найбільш очікувані витрати міжнародних донорів — це фінансування програм з розмінування території. За оцінками Української асоціації саперів, нині близько 83 тисячі кв. км забруднено різними типами вибухових предметів. До прикладу, за даними Продовольчої та сільськогосподарської організація ООН (ФАО), вартість розмінування в Хорватії становила близько 1,25 євро за 1 кв. км, вартість знищення однієї складованої протипіхотної міни — 0,56 євро. З огляду на ці витрати вартість заходів з розмінування в Україні лише вказаної площі перевищує 10 мільярдів доларів», — інформує керівництво Північного міжрегіонального наукового центру НААН.

17 лютого 2023 року за підтримки громадської спілки «Всеукраїнська аграрна рада» на Черкащині відбулось обговорення актуальних питань сільського господарства в умовах війни в Україні.

У зустрічі з сільськогосподарськими товаровиробниками взяли участь Голова Комітету з питань аграрної та земельної політики, Міністр аграрної політики та продовольства, а також Секретар Комітету.

Під час заходу, зокрема, були обговорені такі питання:

нової процедури бронювання військовозобов’язаних та пов’язаних з цим проблеми;

звільнення окупованих та прифронтових територій від сплати єдиного податку 4 групи;

кредитів 5-7-9 та державних гарантій під кредити у 2023 році;

декриміналізації господарської діяльності на окупованих територіях;

виділення державної підтримки на розмінування території.

Крім того, окрему увагу аграрії зосередили на питанні продовження зернової угоди, що вкрай необхідно для світової продовольчої безпеки.

Підписана 22 липня 2022 року Чорноморська зернова ініціатива - домовленість між ООН, Туреччиною з Україною, а також з Росією про створення морських коридорів для безпечного вивезення українського зерна - перервала блокаду українських портів, що тривала п'ять місяців після початку російської агресії й могла обернутися катастрофою для найбільш вразливих країн світу через брак зернової продукції та різкого зростання цін на неї.

Генеральний секретар ООН заявив на початку березня, що "зернова угода" "сприяла зниженню глобальної вартості продовольства і надала критично важливу допомогу людям". А в лютому директор Всесвітньої продовольчої програми Девід Біслі назвав її поновлення "критично важливим".

Наразі відомо, що 17.03.2023 р. угода подовжена на 60 днів.

Директор програми "Продовольство, сільське господарство і суспільство" у приватному американському коледжі Макалістер, який також входить до груп експертів ООН високого рівня з продовольчої безпеки та харчування, назвав угоду "обмежено

успішною", оскільки вона сприяла падінню світових цін на зерно на 8 відсотків і дозволила Україні звільнити елеватори та продовжити виробництво зернових. За його оцінкою, Угоду можна вважати успішною, якщо її метою було заспокоїти страхи та стабілізувати ціни на зерно. За словами експерта, ціни на зерно ще не повернулися до довоєнного рівня, а сама угода показала, наскільки вразливі деякі африканські країни до перебоїв у постачанні імпортного зерна та волатильності цін. Ті держави, які виробляють власне зерно, включаючи традиційні зернові культури, як-от просо та сорго, під час нещодавньої кризи почували себе набагато краще.

2. Загальна основа формування фінансової звітності

2.1. Достовірне подання та відповідність Національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована в усіх суттєвих аспектах відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, чинних в Україні, для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за період з 1 січня 2021 р. по 31 грудня 2021 р. є Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в редакції, чинною на 01 січня 2021 року.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних НП(С)БО з врахуванням внесених змін, затверджених Міністерством фінансів України, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації у фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

2.3. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

2.4. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства до випуску затверджена загальними зборами учасників ТОВ «Зоря», Протокол № 5 від 22 березня 2023 р. Ні учасники Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження.

2.5. Звітний період фінансової звітності

Фінансова звітність складена за період з 1 січня 2021 р. по 31 грудня 2021 р.

3. Суттєві положення облікової політики

Облікова політика Товариства визначає та встановлює єдині принципи, методи та процедури, що використовуються Товариством для складання та подання фінансової звітності.

При складанні фінансової звітності Товариство дотримується основних якісних характеристик корисної фінансової інформації, наведеної у фінансових звітах, а саме: доречності та правдивого подання.

Фінансова звітність Товариства (крім Звіту про рух грошових коштів) складається за принципом нарахування.

3.1. Загальні положення щодо облікових політик

3.1.1. Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. ПСБО наводять облікові політики, які дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена Генеральним директором Товариства відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. із змінами та доповненнями, ПСБО, а також ПСБО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» п.9 «Зміни в обліковій політиці»

3.1.2. Інформація про зміни в облікових політиках

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо ПСБО конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Товариство з 01 січня 2019 року застосовує облікову політику, затверджену наказом Генерального директора Товариства № 1 від 02.01.2019 року. 29.10.2019 р.

У звітному році облікова політика не змінювалася.

3.1.3. Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

До складу фінансової звітності входить:

Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2021 р.;

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2021 рік;

Звіт про рух грошових коштів за 2021 рік;

Звіт про власний капітал за 2021 рік;

Примітки до фінансової звітності за 2021 рік.

Фінансова звітність за період, охоплений фінансовою звітністю, включає порівняльну інформацію за попередній період.

3.1.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

Представлення грошових потоків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

3.1.5. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи класифікуються у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

3.1.6. Позики та дебіторська заборгованість

Поточна дебіторська заборгованість, яка є фінансовим активом, включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю. Для визначення чистої реалізаційної вартості на дату балансу обчислюється величина резерву сумнівних боргів. Величина резерву сумнівних боргів визначається із застосуванням методу абсолютної суми сумнівної заборгованості.

Довгострокова дебіторська заборгованість, відображається в балансі за теперішньою вартістю. Ставка дисконтування визначається як середньозважена процентна ставка депозитних операцій за новими кредитами, наданими нефінансовим корпораціям, за даними НБУ.

Первісна оцінка поточної дебіторської заборгованості та дебіторської заборгованості за виданими авансами здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює її ціні операції.

3.1.7. Зобов'язання

Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигід у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

Первісна оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення, тобто за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка, як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності. Подальша оцінка поточних зобов'язань обліковується за амортизованою вартістю та відображається у звіті про сукупний дохід. Балансова вартість оцінюється застосовуючи метод ефективного відсотка. В якості ефективного відсотка Товариство застосовує середньозважену процентну ставку депозитних операцій за новими кредитами, наданими нефінансовим корпораціям, за даними НБУ.

3.1.8. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Товариство має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно.

3.2. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

3.2.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання його у процесі господарської діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 20 000 грн.

Первісно Товариство оцінює об'єкт основних засобів за його собівартістю. Собівартість об'єкта основних засобів складається з ціни його придбання та будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом.

Після первісного визнання об'єкти основних засобів обліковуються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

3.2.2. Подальші витрати

Товариство не визнає у балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на технічне обслуговування та ремонт об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку в періоді, коли вони понесені. У балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються суми суттєвих модернізацій та удосконалень, а також інші подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу.

3.2.3. Амортизація основних засобів

Об'єктом амортизації є вартість, яка амортизується (окрім вартості земельних ділянок, природних ресурсів і капітальних інвестицій). Амортизація основних засобів Товариства нараховується прямолінійним методом, за яким нарахування зносу протягом передбачуваного строку їх корисної експлуатації проводиться рівномірно і відображається у складі витрат.

Амортизація нараховується, починаючи з наступного місяця після введення об'єкту основних засобів до експлуатації. Нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації об'єкта).

Строк корисної експлуатації визнається окремо на підставі рішення постійно діючої інвентаризаційної комісії та представлена таким чином:

- Будівлі – від 20 років;
- Споруди – від 15 років;
- Передавальні пристрої – від 10 років;
- Машини та обладнання – від 5 років;
- Обчислювальна техніка – від 2 років;
- Прилади, інструмент, вимірвальна техніка, інвентар – від 5 років.

Ліквідаційна вартість об'єктів основних засобів з метою нарахування амортизації прийнята рівною нулю.

3.2.4. Визнання та оцінка нематеріальних активів

Нематеріальні активи первісно оцінюються за собівартістю.

Нематеріальні активи з визначеним строком експлуатації амортизуються з використанням прямолінійного метода, за яким нарахування зносу протягом передбачуваного строку їх корисного використання проводиться рівномірно і відображається у складі витрат. Строки корисного експлуатації нематеріальних активів визначаються постійно діючою на підприємстві комісією.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисної експлуатації не підлягають амортизації.

Нарахування амортизації НМА здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), але не більше 20 років.

4.1. Облікові політики щодо запасів та біологічних активів

4.1.1 Запаси

Класифікація запасів з урахуванням діяльності підприємства:

- виробничі запаси (сировина й матеріали, паливо, будівельні матеріали, матеріали, передані в переробку, запасні частини, матеріали сільськогосподарського призначення, інші матеріали, малоцінні та швидкозношувані предмети);
- незавершене виробництво (рослинництво, обслуговуючі виробництва);
- продукція сільськогосподарського виробництва;
- товари.

Списання запасів на виробництво визначається за методом середньозваженої собівартості.

4.1.2 Біологічні активи

Сільськогосподарська продукція, зібрана як урожай з біологічних активів суб'єкта господарювання, **оцінюється за справедливою вартістю мінус витрати на продаж та під час збирання урожаю.**

Об'єктами обліку біологічних активів та сільськогосподарської продукції є окремі культури.

Якщо визначити ринкову вартість або вартість біологічного активу в його поточному стані неможливо, розраховуючи справедливу вартість, використовується поточна вартість очікуваних чистих грошових потоків від активу, дисконтованих за поточною ринковою ставкою.

Собівартість вважається рівною справедливій вартості з метою відображення в обліку в наступних випадках:

- з моменту здійснення початкових витрат не відбулося значної біотрансформації;
- не очікується, що вплив біотрансформації на ціну буде значним.

Біологічні активи на кінець року переоцінюються до актуальної справедливої вартості, якщо можливо отримати достовірну інформацію.

З метою обчислення справедливої вартості біологічних активів джерела інформації про ціни активного ринку визначаються таким чином:

- Самостійний збір інформації про ціни на ринку;
- Отримання інформації з органів державного регулювання та інформація про закупівельні ціни на продукцію, що є об'єктом державного цінового регулювання;
- Дані цінового моніторингу, розміщені на веб-сайтах органів державного регулювання сільського господарства (Міністерство аграрної політики) та провідних консалтингових фірм, що здійснюють дослідження аграрних ринків

України.

4.2. Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань

4.2.1. Забезпечення

Товариство створює забезпечення на виплату відпусток робітникам товариства.

4.2.2. Виплати працівникам

Короткострокові виплати працівникам включають виплати по заробітній платі, внески на соціальне забезпечення, щорічні відпустки та оплата тимчасової непрацездатності. При визначенні величини зобов'язань щодо короткострокових винагород працівникам дисконтування не застосовується, і відповідні виплати визнаються витратами по мірі виконання працівниками своїх трудових обов'язків.

4.3. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

4.3.1. Доходи та витрати

Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами:

- Дохід (виручка) від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг);
- Чистий дохід від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг);
- Інші операційні доходи;
- Фінансові доходи;
- Інші доходи.

Дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, що отримані, або підлягають отриманню.

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони отримані.

4.3.2. Операції в іноземній валюті

На кожен дату балансу :

- а) монетарні статті в іноземній валюті відображаються з використанням валютного курсу на кінець дня дати балансу;
- б) немонетарні статті, які відображаються за історичною собівартістю і зарахування яких до балансу пов'язано з операцією в іноземній валюті, відображаються за валютним курсом на початок дати здійснення операції;
- в) немонетарні статті за справедливою вартістю в іноземній валюті відображаються на початок дня дати визначення цієї справедливої вартості.

Визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції на суму операції. Для визначення курсових різниць на дату балансу застосовується валютний курс на кінець дня дати балансу. При визначенні курсових різниць на дату здійснення господарської операції застосовується валютний курс на початок дня здійснення операції.

5. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Товариство здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на ПСБО. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за ПСБО, наведені нижче.

5.1. Основні засоби

Основні засоби обліковуються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації і накопичених збитків від знецінення. До основних засобів відносяться матеріальні активи, які використовуються в господарській діяльності більше року з дати введення в експлуатацію та вартість яких перевищує 20000,00 грн. Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом протягом терміну корисного використання активу.

На балансі підприємства обліковуються основні засоби:

	31.12.2021р. <i>тис. грн.</i>	31.12.2020р. <i>тис. грн.</i>
Первісна вартість	520 426	472 785
Сума зносу	148 425	116 499
Залишкова вартість	372 001	356 286

Рух основних засобів у розрізі груп представлений у Примітках до річної фінансової звітності (таблиці — Форма №5).

Інвентаризацією після деокупації встановлено викрадення 23 одиниці транспортних засобів на загальну вартість 4 068 тис. грн.

Станом на 31.12.2021 р. основні засоби під заставою становили 286 602 тис. грн. На підприємстві не існує основних засобів, вилучених з експлуатації для продажу. Переоцінка основних засобів не проводилась. Ступінь зносу основних засобів на кінець звітного року становила 28,5% станом на 31.12.2020 р. - 25,0%.

7. Нематеріальні активи

Протягом 2021 року були придбані нематеріальні активи у вигляді ліцензії на право користування програмною продукцією у сумі 18 тис. грн.

На балансі підприємства обліковуються нематеріальні активи:

	31.12.2021 р.	31.12.2020 р.
	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>
Первісна вартість	199	181
Сума зносу	181	167
Залишкова вартість	18	14

8. Довгострокові біологічні активи

На балансі підприємства обліковуються довгострокові біологічні активи :

Довгострокові біологічні активи	Показники	на	на
		31.12.2021 р.	31.12.2020 р.
Барани - виробники	Вартість, тис. грн.	1	1
	Кількість, голів	71	71
Барани минулих років	Вартість, тис. грн.	1	1
	Кількість, голів	79	79
Вівцематки	Вартість, тис. грн.	66	77
	Кількість, голів	5 440	5 525
Робоча худоба, кобила	Вартість, тис. грн.	2	2
	Кількість, голів	370	370
Сад	Вартість, тис. грн.	1	1
	Кількість, га	28	28

9. Запаси

Для цілей складання фінансової звітності підприємство застосовує наступну класифікацію запасів за однорідними групами:

- Виробничі запаси:

- паливо;
- будівельні матеріали;
- запасні частини;
- матеріали сільськогосподарського призначення;
- інші матеріали;
- малоцінні швидкозношувані предмети (МШП).

- Продукція сільськогосподарського виробництва;
- Незавершене виробництво;
- Товари;

Запаси включають в себе:

Найменування	(тис. грн.)	
	На 31.12.2021р.	На 31.12.2020 р.
Виробничі запаси	74 766	35 788
паливо	10 139	1 993
будівельні матеріали	21 878	5 863
запасні частини	24 570	20 893
матеріали сільськогосподарського призначення	18 143	7 013
інші матеріали	36	26
МШП	3 506	2 837
Незавершене виробництво	43 268	24 367
Готова продукція	230 675	136 784
Товари	87 287	43 967
Всього запасів	439 502	243 743
Резерв на знецінення	-	-
Чиста вартість запасів	439 502	243 743

Виробничі запаси оцінюються за цінами придбання, а вартість готової продукції оцінюється за фактичною собівартістю. Резерви на знецінення активів підприємство не розраховує.

Інвентаризацією після деокупації встановлено втрати посівів озимої пшениці на 497 га по собівартості на суму 3 927 тис. грн. на замінованих полях.

Крім того, втрати готової продукції (соняшнику) зафіксовані в кількості 5 379 т по собівартості на суму 19 567 тис. грн.

10. Поточні біологічні активи

Поточні біологічні активи - біологічні активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та /або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що не перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та відгодівлі.

На балансі підприємства обліковуються поточні біологічні активи:

Поточні біологічні активи	Показники	на	на
		31.12.2021 р.	31.12.2020 р.
Барани минулих років	Вартість, тис. грн.	108	148
	Кількість, голів	10 857	14 758
Барани, народжені в поточному році	Вартість, тис. грн.	9	7
	Кількість, голів	872	683
Мальки риби	Вартість, тис. грн.	21	21
	Кількість, голів	1250	1250
Молодняк ВРХ	Вартість, тис. грн.	0	5
	Кількість, голів	0	455
Ярочки минулих років	Вартість, тис. грн.	99	138
	Кількість, голів	9 136	13 767

Ярочки, народжені в поточному році	Вартість, тис. грн.	6	6
	Кількість, голів	610	610
Всього	Вартість, тис. грн.	243	325
	Кількість, голів	22 725	31 523

11. Дебіторська заборгованість

На балансі підприємства обліковується поточна дебіторська заборгованість:

(тис. грн.)

Перелік	На	На
	31.12.2021р.	31.12.2020р.
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	12 430	7 149
Резерв сумнівних боргів	-	-
За виданими авансами	89 213	7 764
З бюджетом	29 379	5 346
Інша поточна дебіторська заборгованість	117 300	164 962
Всього	248 322	185 221

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги складається з таких дебіторів:

- ФГ “Зоря-Агро”	- 658,8 тис. грн.;
- ТОВ Кернел- Трейд	- 393,4 тис. грн.;
- ТОВ “Надія”	- 879,5 тис. грн.;
- ПП Вайтера Україна	- 512,8 тис. грн.;
С(Ф)Г “Зоря Трейд”	- 2 363,1 тис. грн.;
ДПП “Сантрейд”	- 789 тис. грн.;
ТОВ “Зерно-Тек”	- 1 397,2 тис. грн.;
ТОВ “Транс Груп”	- 2 229,4 тис. грн.;
- Інші	- 3206,8 тис. грн.

Інша поточна дебіторська заборгованість складається з таких дебіторів:

- Розрахунки по договорах займу	- 105 959 тис. грн.;
- Розрахунки з оренди землі	- 2 068 тис. грн.;
- Інші розрахунки	- 9 273 тис. грн.

12. Грошові кошти

Гроші та їх еквіваленти за своїм характером є фінансовими інструментами.

На балансі підприємства обліковуються грошові кошти в національній та іноземній валюті:

(тис. грн.)

	На 31.12.2021 р.	На 31.12.2020 р.
Гроші та їх еквіваленти, в тому числі:	44 329	13 433
На рахунках в банках,	9 420	9 420
в тому числі:		
- в національній валюті	234	11 468
- в іноземній валюті	25 489	1 963
Готівка	7	2

Кошти в системі електронного адміністрування податку на додану вартість (СЕА ПДВ) в сумі 18 599 тис. грн.

13. Власний капітал

Під власним капіталом слід розуміти частку активів підприємства, яка залишається після вирахування усіх його зобов'язань.

Учасниками Товариства є фізичні особи – громадяни України:

- Кравцов Анатолій Михайлович - засновник - 69,9% статутного капіталу;
- Кравцова Ольга Павлівна - засновник - 30,1% статутного капіталу.

Станом на 31.12.2021 р. власний капітал Товариства становив 768 143 тис. грн., в тому числі :

- зареєстрований капітал - 7 346 тис. грн;
- нерозподілений прибуток - 760 797 тис. грн.

За результатами господарської діяльності Товариства за 2021 рік отримано прибуток в розмірі 556 411 тис. грн.

Виплата дивідендів Учасникам у 2021р. Становила 410 213 тис. грн.

Станом на 31.12.2020 р. власний капітал Товариства становив 630 571 тис. грн., в тому числі (тис. грн.):

- зареєстрований капітал - 7 346 тис. грн;
- додатковий капітал - 8 023 тис. грн;
- нерозподілений прибуток - 615 202 тис. грн

За результатами господарської діяльності Товариства за 2020 рік отримано прибуток в розмірі 219 835 тис. грн.

14. Кредити та довгострокові зобов'язання

Станом на 31.12.2021 р. вартість кредитних коштів становила в еквіваленті 254 633 тис. грн., в тому числі короткострокові — 178 424 тис. грн. (6 541 тис. дол. США),

довгострокові в сумі 68 558 тис. грн. (226,3 тис. євро та 2 258 тис. дол. США), 7 621 тис. грн. (246,5 тис. євро) - поточна заборгованість за довгостроковим кредитом.

По довгостроковому кредиту, за яким процентна ставка значно нижча за ринкову прийнято рішення щодо врахування його за теперішньою вартістю. Визнаний фінансовий дохід у сумі 19 тис. євро та 133 тис. доларів США, що еквівалентно 4 213 тис. грн., нараховані фінансові витрати в сумі 16,2 тис. євро та 7,1 тис. доларів США, що еквівалентно 710 тис. грн.

15. Поточні зобов'язання і забезпечення

Поточні зобов'язання і забезпечення відображені в балансі за сумою погашення і становили :

(тис. грн.)

	на 31.12.2021 р.	на 31.12.2020 р.
Короткострокові кредити банків	178 424	101 854
Поточна кредиторська заборгованість за:		
- товари, роботи, послуги	4 246	1 228
- розрахунками з бюджетом	1 938	760
- розрахунками зі страхування	416	292
- розрахунками з оплати праці	1 105	880
- одержаними авансами	37 622	-
Поточні забезпечення (резерв щорічних відпусток)	302	194
Доходи майбутніх періодів	527	335
Інші поточні зобов'язання	27 240	10 639
Разом	251 820	116 182

Резерви

На підприємстві обліковується резерв на виплату відпусток персоналу. Залишок цього резерву станом на 01.01.2021 р. становив 194 тис. грн. Сума нарахування резерву на виплату відпусток персоналу за 2021 рік становила 6 106 тис. грн., використано протягом року 5 997 тис. грн. Залишок резерву на 31.12.2021 р. становив 302 тис. грн., який буде використаний протягом наступного року.

16. Звіт про сукупний дохід

Виручка

Дохід ТОВ «Зоря» складається з:

(тис. грн.)

Статті	за 31.12.2021 р.	за 31.12.2020 р.
Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	759 908	457 673
Дохід від реалізації товарів	148 436	57 631
Дохід від реалізації послуг	41 625	5 001
Всього	949 969	567 305

Інші доходи

Інформація про інші операційні доходи складається з:

(тис. грн.)

Статті	за 2021 р.	за 2020 р.
Дохід від оренди активів	9 044	3 006
Дохід від купівлі – продажу іноземної валюти	376	415
Дохід від реалізації інших оборотних активів	2 413	1 085
Дохід від операційної курсової різниці	6 340	3 347
Одержані штрафи, пені, неустойки	1 664	4
Дохід від списання кредиторської заборгованості	0	111
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	4	-
Інші доходи від операційної діяльності	513	742
Разом	20 354	8 710

Інформація про фінансові доходи складається з:

(тис. грн.)

Статті	за 2021 р.	за 2020 р.
Отримані відсотки від залишків коштів на депозитному рахунку	2 316	947
Дохід від дисконтування заборгованості	4 213	682

Інформація про інші доходи складається з:

(тис. грн.)

Статті	на 31.12.2021 р.	на 31.12.2020 р.
Неопераційні курсові різниці	2 981	6 880
Інші надходження	59	642

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

До складу собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) входять наступні статті:

(тис. грн.)

Статті	за 2021 р.	за 2020 р.
Собівартість реалізованої сільськогосподарської продукції	207 622	217 953
Собівартість реалізованих товарів	110 895	44 737
Собівартість реалізованих послуг	24 450	23 869
Разом	342 967	286 559

Адміністративні витрати

Адміністративні витрати складаються з наступних статей:

(тис. грн.)

Статті	за 2021 р.	за 2020 р.
Оплата праці та соціальні виплати	4 897	5 494
Амортизація основних засобів	1 529	1 391
Інші витрати	4 030	2 725
Матеріальні витрати	1 869	1 215
Витрати на послуги сторонніх організацій	1 876	1 372
Разом	14 201	12 197

Витрати на збут

Витрати на збут складаються з наступних статей:

(тис. грн.)

Статті	за 2021 р.	за 2020 р.
Інші витрати	9 888	8 422
Оплата праці та соціальні виплати	19	110
Амортизація основних засобів	-	-
Витрати на послуги сторонніх організацій	23 892	23 015
Разом	33 799	50 591

Інші операційні витрати

Інші операційні витрати складаються з наступних статей:

(тис. грн.)

Статті	за 2021 р.	за 2020 р.
Витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю	1 671	1 739
Витрати на купівлю – продаж іноземної валюти	794	744
Собівартість реалізованих активів	1 066	2 659
Собівартість послуг з надання в оренду	6 384	
Сумнівні борги	2	612
Витрати від операційної курсової різниці	11 399	4 370
Нестачі і втрати від псування цінностей	-	42
Визнані штрафи, пені, неустойки	1 136	11
Інші витрати операційної діяльності	1 730	645
Разом	24 182	10 822

17. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів розкриває рух грошових коштів за результатами роботи ТОВ "Зоря" у 2021 та 2020 роках та залишок грошових коштів на початок та кінець року, який виглядає наступним чином:

в тисячах гривень	за 31.12.21 р.	за 31.12.20 р.
Рух коштів у результаті операційної діяльності	665 053	249 118
Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	- 140 392	- 81 721
Рух коштів у результаті фінансової діяльності	- 490 226	- 166 045
Чистий рух грошових коштів	34 435	1 352
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	- 3 539	2 661
Залишок коштів на початок періоду	13 433	9 420
Залишок коштів на кінець періоду	44 329	13 433

18. Операції із пов'язаними сторонами

До пов'язаних сторін або операцій з пов'язаними сторонами належать:

- підприємства, які прямо або опосередковано контролюють або перебувають під контролем, або ж перебувають під спільним контролем разом з Товариством;
- асоційовані компанії;
- спільні підприємства, у яких Товариство є контролюючим учасником;
- члени провідного управлінського персоналу Товариства;
- близькі родичі особи, зазначеної вище;
- компанії, що контролюють Товариства, або здійснюють суттєвий вплив, або мають суттєвий відсоток голосів у Товаристві;
- програми виплат по закінченні трудової діяльності працівників Товариства або будь-якого іншого суб'єкта господарювання, який є пов'язаною стороною Товариства.

Інформація про пов'язані сторони розкривається у відповідності ПСБО 23 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін".

У фінансовій звітності підприємства пов'язаними сторонами вважаються сторони, одна з яких контролює підприємство або контролюється нею, або разом з підприємством є об'єктом спільного контролю.

У 2020 р. операції з пов'язаними сторонами та ключовим персоналом підприємства склалися з наступного.

Контрагент пов'язаних сторін	№ договору, дата	Характер відносин	Сума	Вид взаємовідносин (тип операції)	Метод оцінки
Кравцов Анатолій Михайлович	від 01.10.2010 р.	Генеральний директор	330 255,19	зарплата	Звичайний, згідно штатного розкладу
Кравцов Анатолій Михайлович	від 01.10.2010 р.	Генеральний директор	292 714 638,00	дивіденди	Звичайний, згідно рішення учасників
Кравцов Анатолій	Договори оренди	Генеральний	2 340 131,38	Орендна	Звичайний, згідно

Контрагент пов'язаних сторін	№ договору, дата	Характер відносин	Сума	Вид взаємовідносин (тип операції)	Метод оцінки
Михайлович, генеральний директор	землі	ий директор		плата за паї	нормативно грошової оцінки земельної ділянки
Кравцова Ольга Павлівна	Від 01.11.2005р.	Директор, дружина ген.дир.	268 559,31	зарплата	Звичайний, згідно штатного розкладу
Кравцова Ольга Павлівна	Від 01.11.2005р	Директор, дружина ген.дир.	126 047 362,00	дивіденди	Звичайний, згідно рішення учасників
Кравцова Ольга Павлівна	Договори оренди землі	Директор, дружина ген.дир.	1 091 379,31	Орендна плата за паї	Звичайний, згідно нормативно грошової оцінки земельної ділянки
Посохов Володимир Леонідович	Від 01.02.2005	Фінансовий директор	257 717,51	зарплата	Звичайний, згідно штатного розкладу
Посохов Володимир Леонідович	Від 01.02.2005	Фінансовий директор	20 745,34	Орендна плата за паї	Звичайний, згідно нормативно грошової оцінки земельної ділянки
Трехліб Наталія Юрївна	28.02.2014	Головний бухгалтер	261 355,22	зарплата	Звичайний, згідно штатного розкладу
Трехліб Наталія Юрївна	Договори оренди землі	Головний бухгалтер	128 731,43	Орендна плата за паї	Звичайний, згідно нормативно грошової оцінки земельної ділянки
Фермерське господарство «Зоря-Агро»	Догори куплі-продажу, про надання послуг, складського зберігання Договір покупки Договір займа	Спільний засновник	8 213 299,66 2 084 761,54 25 020 500,00	Реалізація Придбання Поворотна фінансова допомога	Звичайна ціна Звичайна ціна За первинною вартістю
С(Ф)Г "Зоря Трейд"	Договори куплі-продажу	Спільний засновник	2 953 075,15	Придбання	Звичайна ціна
Товариство обмеженою відповідальністю «Надія»	Договори куплі-продажу, про надання послуг, складського зберігання Договір покупки Договір займа	Спільний засновник	21 356 748,40 1 406 752,27 177 045 575,00	Реалізація Придбання Поворотна фінансова допомога	Звичайна ціна Звичайна ціна За первинною вартістю
Кравцов Сергій Михайлович			171 521,43	зарплата	Звичайний, згідно штатного розкладу
Кравцов Антон Анатолійович	Договір оренди	Син засновника	317 107,01 1 500 000,00 2 579 050,00	Орендна плата за паї Оренда Поворотна фінансова допомога	Звичайна ціна Звичайна ціна За первинною вартістю
Кравцов Олександр Анатолійович		Син засновника	251 113,67	Зарплата	Звичайний, згідно штатного розкладу

Контрагент пов'язаних сторін	№ договору, дата	Характер відносин	Сума	Вид взаємовідносин (тип операції)	Метод оцінки
			2 275 000,00	Поворотна фінансова допомога	За первинною вартістю
Кравцов Олександр Анатолійович	Договір оренди		345 212,65	Орендна плата за паї	Звичайна ціна

Крім того, ТОВ "Зоря" виступає поручителем за поточними та майбутніми кредитними зобов'язаннями ТОВ "Надія" та ФГ "Зоря-Агро".

19. Цілі та політика управління фінансовими ризиками

Основні фінансові інструменти Товариства включають короткострокові кредити банків, торговельну дебіторську та кредиторську заборгованість, грошові кошти, тощо.

Основні ризики для товариства включають: валютний ризик, кредитний ризик та ризик ліквідності. Щодо кредитного ризику, то товариство здійснює постійний моніторинг дебіторської заборгованості. Відносно кредитного ризику, пов'язаного з фінансовими інструментами (фінансові інвестиції, доступні для продажу, фінансові інвестиції доступні до погашення) ризик пов'язаний з можливістю дефолту контрагента, при цьому максимальний ризик дорівнює балансовій вартості інструменту.

ТОВ "Зоря" структурує рівень кредитного ризику, який воно бере на себе, встановлюючи обмеження на величину ризику, прийнятого у відношенні одного клієнта або усіх клієнтів. ТОВ "Зоря" здійснює операції тільки з визнаними, кредитоспроможними третіми особами.

Товариство управляє капіталом для забезпечення продовження діяльності на безперервній основі, забезпечуючи при цьому максимальний прибуток бізнесу, оптимізацію балансу між позиковими і власними коштами. ТОВ "Зоря" регулярно проводить аналіз структури капіталу. На підставі результатів цього аналізу, товариство вживає заходів, спрямованих на підтримання балансу загальної структури капіталу, шляхом розподілу капіталу, а також випуску нових боргових інструментів або погашення існуючих зобов'язань. Цілі товариства при управлінні капіталом включають в себе забезпечення можливості ТОВ "Зоря" продовжувати свою діяльність на безперервній основі, з тим, щоб забезпечити прибуток для учасників і вигоди для інших зацікавлених сторін, а також для підтримки оптимальної структури капіталу з метою зниження його вартості.

Товариство доступне фінансовим ризикам, які виникають від зміни вартості сільськогосподарської продукції. Товариство не передбачає, що ціни на сільськогосподарську продукцію значно зменшаться в найближчому майбутньому і тому не уклало контракти з метою управління ризиками зменшення цін на продукцію. Товариство регулярно переглядає свої перспективи щодо цін на сільськогосподарську продукцію, враховуючи необхідність активного управління фінансовими ризиками.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності, а саме проводить постійний аналіз терміну платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, прогнозує потоки грошових коштів, постійно розглядає вартість чистих активів.

20. Інші розкриття

Джерелом економічної оцінки фінансового стану ТОВ "Зоря" є дані фінансової звітності за 2020 - 2021 роки. Економічна оцінка фінансового стану ТОВ "Зоря" зроблена на підставі розрахунків фінансових показників (коефіцієнтів).

Розрахунок фінансових показників (коефіцієнтів) ТОВ "Зоря"

Показники	На 31.12.2020 р.	На 31.12.2021 р.	Оптимально
1. Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)			
$K_1 = \frac{\text{ф.1 ряд. 1195}}{\text{ф.1 ряд. 1695}}$	3,698	2,733	> 1,0
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності			
$K_2 = \frac{\text{ф.1(ряд 1195-1100)}}{\text{ф.1 ряд. 1695}}$	1,662	1,093	0,6 – 0,8
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)			
$K_3 = \frac{\text{ф.1 (ряд.1160+ ряд.1165)}}{\text{ф.1 ряд. 1695}}$	0,112	0,165	0,2 – 0,5
4. Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)			
$K_4 = \frac{\text{ф.1 ряд.1495}}{\text{ф.1 ряд.1300}}$	0,789	0,695	0,5
5. Коефіцієнт фінансування			
$K_5 = \frac{(\text{ф.1 ряд.1595} + \text{ф.1 ряд.1695})}{\text{ф.1 ряд.1495}}$	0,268	0,438	0,5-1,0
6. Рентабельність діяльності, %			
$K_6 = \frac{\text{ф.2 ряд. 2350 (або 2355)} * 100}{\text{ф.2 ряд. 2000}}$	38,75	58,57	збільшення
7. Чистий оборотний капітал			
$K_7 = \text{ф.1 (ряд 1195 – ряд.1695)}$	332998	464409	збільшення

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) (K_1) ТОВ "Зоря" показує за скільки разів обсяг обов'язків по рахункам можливо погасити за рахунок усіх мобілізованих оборотних активів. Він дає загальну оцінку ліквідності активів, показує, скільки гривень поточних активів Товариства припадає на одну гривню поточних зобов'язань. Коли поточні активи перевищують по сумі поточні зобов'язання, Товариство може розглядатися як успішно функціонує. Норматив цього коефіцієнта > 1,0 свідчить про задовільний стан ліквідності активів Товариства. В 2021 році коефіцієнт загальної ліквідності складає 2,733 що значно вище нормативного значення та свідчить про те, що у товариства достатньо власних ресурсів для погашення поточних зобов'язань.

Коефіцієнт загальної ліквідності не є абсолютним показником здібності повернути борги, так як він характеризує лише наявність оборотних активів, але не відображає їх якості.

Коефіцієнт швидкої ліквідності (K_2) показує ступінь покриття найбільш невідкладних зобов'язань підприємства грошовими та поточними активами, які найбільш швидко можуть бути переведені в грошові кошти. Теоретичне значення цього коефіцієнту повинно знаходитись у межах 0,6 - 0,8. У ТОВ "Зоря" цей коефіцієнт станом на 31.12.2021 р. складав 1,093, що значно вище норми.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (K_3) відображає платіжні можливості Товариства відносно сплати короткострокових зобов'язань та показує яка частина заборгованості ТОВ "Зоря» може бути сплачена негайно грошовими коштами. Станом на 31.12.2021 р. значення

коефіцієнту K_3 складає 0,165 при нормативному значенні 0,2 – 0,5, що свідчить про можливість Товариства негайно сплатити грошовими коштами в будь-який час короткострокові зобов'язання, що є у Товариства.

Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) (K_4) відображає питому вагу власних грошових коштів власників ТОВ "Зоря" в загальній сумі коштів, вкладених в їх майно, та характеризує залежність підприємства від позикових коштів. Станом на 31.12.2021 р. значення коефіцієнту K_4 складає 0,695 при нормативному значенні не менш ніж 0,5. Значення цього коефіцієнту свідчить про незалежність Товариства від зовнішніх кредиторів.

Коефіцієнт фінансування (K_5) станом на 31.12.2021 р. складає 0,438 при нормативному значенні не більш ніж 1,0, що свідчить про деяку залежність ТОВ "Зоря" від позикових коштів. Чим нижче значення цього показника, тим більш фінансово стійке, стабільне та незалежне від кредиторів підприємство. Коли його значення рівне 1 (або 100%), це означає, що власники повністю фінансують своє підприємство.

Рентабельність діяльності (K_6), показує ступінь прибутковості діяльності Товариства та дозволяє оцінити, який прибуток приносить кожна гривня вкладених коштів. Станом на 31.12.2021 він складає 58,57%, що вище, ніж в попередньому періоді.

Розмір чистого оборотного капіталу (K_7) свідчить про спроможність Товариства сплачувати свої поточні зобов'язання. У ТОВ "Зоря" цей показник станом на 31.12.2021 р. має позитивне значення у розмірі 464 409 тис. грн., що свідчить про достатність оборотного капіталу, та спроможність Товариства своєчасно сплачувати свої поточні зобов'язання.

Таким чином, фінансовий стан ТОВ "Зоря" на кінець звітної року можна характеризувати як стійкий.

Валютний ризик. Товариство проводить свої господарські операції як в Україні, так і за кордоном. тому розрахунки здійснюється і в гривнях і в валюті. Тому валютні ризики за основною діяльністю достатньо високі.

Кредитний ризик. Грошовий ризик пов'язаний з наявною дебіторською заборгованістю за розрахунками з покупцями, замовниками і постачальниками за готову продукцію, товари, роботи і послуги, які надаються Товариству. Товариство управляє цими ризиками таким чином - майже усі покупці перераховують передоплату.

21. Події після звітної дати: розкриття

Події 2022 року, а саме повномасштабне військове вторгнення російської федерації в нашу країну 24 лютого 2022 року, принесли підприємству значних збитків.

Оскільки Великобурлуцька та Вільхуватська ОТГ, на території яких знаходяться землі, що обробляються господарством, межують з кордоном російської федерації – окупаційні війська РФ зайшли на територію ТОВ ЗОРЯ практично з перших днів.

Підприємство з початком військової агресії російської федерації з першого дня повномасштабного вторгнення потрапило в окупацію і провело в такій ситуації 6 місяців

Не зважаючи на це, підприємство намагалось вижити і зберегти активи.

Частина керівництва підприємства, в т.ч. генеральний директор, та заступник генерального директора перейшли на віддалену роботу, оскільки перебування на окупованій території було дуже небезпечним. Та частина співробітників, яка залишилась на місцях, ходили на роботу і підтримували функціонування підприємства, ремонтували техніку та готувались до початку посівної кампанії весни 2022 року, хоч це було дуже складно. Дороги на в'їзд та виїзд були заблоковані. Можливості вивезти продукцію, вирощену в минулому

2021 році, чи навпаки завезти паливо, запчастини для авто і с-г техніки та засоби захисту рослин і насіння для посівної не було, бо зі сторони підконтрольної Україні території були підірвані всі мости, а інша сторона була заблокована окупантами. Керівництвом ТОВ «Зоря» було прийнято складне рішення не розпочинати посівну компанію під час перебування підприємства в окупації. В результаті майже 12 тис. га землі залишились не засіяними.

До того ж в результаті дій окупаційних військ регіон залишився без електроенергії, був заглушений мобільний зв'язок, перебиті лінії мобільного зв'язку, тому підприємство було позбавлено будь-яких телекомунікаційних ресурсів. Відсутність електроенергії та інтернету унеможливили повноцінне ведення обліку та подачу звітності.

Також під час окупації погрожуючи дирекції, окупанти вилучили з території автотракторного парку легкові автомобілі, навантажувачі, вантажівки в кількості 23 шт., балансова вартість яких складає 4,068 млн. грн. На початку серпня 2022 року збройними формуваннями держави-агресора був повністю заблокований доступ до елеватора та складських приміщень ТОВ Зоря, призначений керівник від окупаційної влади. Під його керівництвом з елеватора була викрадена та вивезена частина продукції, а саме насіння соняшнику в кількості 5 379 т на суму 19,6 млн. грн.

На момент повномасштабного вторгнення ТОВ Зоря мало поточну заборгованість по кредитах у розмірі 13 785 тис. доларів США та 475 тис. Євро. У зв'язку з неможливістю повноцінно працювати та отримувати виручку, підприємство не мало можливості своєчасно розраховуватись з банком. Завдяки переговорам генерального директора з керівництвом банку, по кредитним зобов'язанням вдалося подовжити термін дії кредитних договорів на рік на попередніх умовах.

В липні місяці 2022 року підприємство все ж таки приступило до збору врожаю озимих культур, використовуючи залишки пального та наявну сільськогосподарську техніку. Але вже з початку серпня окупаційна влада за підтримки військових РФ захопила контроль над підприємством, встановивши своє керівництво та озброєну охорону. Через блокування роботи підприємства окупантами та заради збереження здоров'я та життя працівників, керівництвом було прийнято рішення про часткове призупинення діяльності підприємства. Частина працівників, в тому числі головний бухгалтер, евакуювалися з небезпечної території.

10 вересня 2022 року Збройні Сили України звільнили території Великобурлуцької та Вільхуватської ОТГ і підприємство було деокуповано.

Після проведення робіт по частковому розмінуванню території, слідчих дій Служби безпеки України, управління Товариства в жовтні 2022 почало роботи по інвентаризації активів та фіксації збитків.

Вже починаючи з жовтня 2022 року, після відновлення сполучення з деокупованою територією було розпочато вивезення залишків готової продукції для подальшої реалізації з метою отримання коштів для відновлення роботи підприємства. Оскільки через руйнування залізничного полотна та відсутність залізничного сполучення, використовувати власні вагони неможливо, було прийнято рішення вивозити продукцію на безпечну територію автомобільним транспортом, який, на щастя, вдалося зберегти. Укладено декілька експортних контрактів з іноземними контрагентами на поставку с-г продукції на загальну суму 2,9 млн. євро.

Проте експортні можливості ТОВ Зоря не відновлено в повному обсязі, завдяки «зусиллям» країни агресора, яка блокує торговельні шляхи, Чорноморські порти та не дотримується умов укладеного Зернового коридору. Тому наразі питання реалізації

продукції стоїть дуже гостро, оскільки впродовж останніх років ТОВ “ЗОРЯ” було більш орієнтовано на експорт.

Також з жовтня 2022 вдалося засіяти близько 3 тис. га озимих під урожай 2023 року та виконати підготовку ґрунту на доступних територіях для посіву ярих культур. На жаль, кордон з країною агресором та лінія фронту знаходяться дуже близько і майже 2000 га залишаються недоступними для обробітки. Там ще не проведено розмінування, ведуться бойові дії, окупант не припиняє обстрілів цих територій.

Станом на дату написання звіту, підприємством укладено договори поставки посівного матеріалу та засобів захисту рослин під посівну кампанію весни 2023 року на умовах кредитування з строком погашення в жовтні 2023 року. Здійснено закупівлю ПММ на загальну суму 25176 тис. грн.

Наразі підприємство має борг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, орендної плати за землю та земельного податку, але Законом України від 15.03.2022 р. № 2120-IX "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану", внесено зміни до п. 69.14 Податкового кодексу України.

Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» (далі – Закон № 2120) змінено встановлений Податковим кодексом України (далі – ПКУ) порядок справляння плати за землю.

Зміни, що прийняті у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, передбачають, що тимчасово, на період з 01 березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, у якому припинено або скасовано воєнний, надзвичайний стан, не нараховується та не сплачується плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, та перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб, а також за земельні ділянки (земельні частки (паї), визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди (п.п. 69.14 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ) (далі – Ділянки).

Наразі підприємство очікує підписання закону №3050, який дасть можливість с-г виробникам використовувати перелік територій на яких ведуться (велися) бойові дії, та територій, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, для застосування податкових пільг та подання уточнених розрахунків з цього податку.

22. Невизначеність щодо безперервної діяльності

Станом на початок війни підприємство мало кредитні зобов'язання перед АТ Райффайзен Банк, термін дії договорів по яким було продовжено на рік до червня 2023 року, згідно узгоджених графіків. Наразі ведуться переговори з банком щодо реструктуризації заборгованості в еквіваленті 14.1 млн дол. США, яка мала бути погашена в період травень-червень 2023 року, ще на 1 рік.

Суттєва невизначеність, яка може викликати сумніви щодо здатності Товариства продовжувати діяльність, реалізувати активи і погасити зобов'язання в ході звичайної

діяльності, існує та пов'язана з потенційним впливом військового вторгнення на активи Товариства. Наразі, вірогідність реалізації цього ризику є нижчою за високу.

Остаточне вирішення та наслідки цих подій важко передбачити, але вони можуть мати подальший серйозний вплив на українську економіку та діяльність Товариства. Керівництво продовжує докладати зусиль для виявлення та пом'якшення впливу на Товариство, однак існують фактори, поза сферою його відому чи контролю, зокрема про тривалість та серйозність військових дій, а також подальші дії уряду та дипломатії.

Генеральний директор
ТОВ "Зоря"

Головний бухгалтер

Two handwritten signatures in blue ink. The top signature is the signature of the General Director, and the bottom signature is the signature of the Chief Accountant. Both signatures are placed over horizontal lines.

А. М. Кравцов

Н. Ю. Трехліб